

Roč. 1942

Číslo 2

BIBLICKÉ ÚKOLY

EPIŠTOLA K EFEZSKÝM

Cena K 3.—

Časopis tento vychází čtyřikrát v roce. - Majitel, vydavatel a odpov. redaktor
J. Cepl. - Redakce, administrace a expedice: Praha XII., Mnichovská 30
Celoroční předplatné K 12.—. Účet poštovní spořitelny v Praze č. 80.906
Časopis Biblické úkoly, Praha. Dohledací pošt. úřad Praha 32
Novinová sazba povolena řed. pošt v Praze č. 221.599/IIIa z 27. IX. 1941
Vydáno 15. III. 1942. Tiskla Grafin, Praha II.

1. úkol — 29. března — 4. dubna

Vyvolení v Kristu

Úvod: Epištolu Efezským psal ap. Pavel z vězení v Římě asi kolem r. 61 nebo 62 po Kr. Přístavní město Efezus bylo naplněno bezbožností a zkárou. Zde byl také slavný chrám bohyně Diany. Ale Pán si i v tomto pohanském středisku našel upřímné věřící, jimž nyní Pavel psal.

1. Kdo je pisatelem listu k Efezským? Efez. 1, 1. *Ap. Pav.*

2. Jak se Pavel sám nazývá? V. 1a. *Ap. Ježíše Krista*

3. Jak se stal apoštolem? V. 1b. *Z vůle Boží*

Slovo »apoštol« pochází z řečtiny a znamená: vyslaný. Pavel se nazývá apoštolem Ježíše Krista, který ho k tomu zvláštním způsobem povolal. Pavel zdůrazňuje tuto okolnost, že nemluví z vlastní vůle, nýbrž z vůle Boží.

4. Komu je tento list určen? V. 1. *Všem věřícím*

K »věrným v Kristu Ježíši« náleží věřící všech dob a na celém světě.

5. Jak zní Pavlův pozdrav k Efezským? V. 2. *Milost a pokoj od našeho Pána Ježíše*

V žádné knize Bible nemá slovo »milost« tak velký význam jako právě zde. Milost znamená přízeň; je to láska a

privětivost Boží. My všichni ji potřebujeme, ale nikdo si nemůže činiti na ni nárok: Bůh ji není nikomu dlužen. Nikdo si ji nemůže koupiti, ale Bůh nám ji ve své štědrosti daruje. Řím. 3, 24.

Božstvomý Bůh Otce

6. Kdo je hoden vsí chvály za prokázaná nám dobrodíní? V. 3.

Boží úmysl s námi není, abychom zbohatli a žili v přepychu, On nám chce darovati hlavně duchovní požeňání, jež trvají věčně.

Vyvolil nás jako svoje věřící

7. Co učinil Bůh již před ustanovením světa?

V. 4a.

Plnit vůli Boží

8. Který cíl je uložen věřícím skrze vyvolení?

V. 4b.

To, co u člověka má trvalou hodnotu, není bohatství, krása nebo sláva, vychování nebo postavení, nýbrž smýšlení, jeho mravní povaha. Tu Bůh uzná, pouze to jediné má trvání. 1. Jan 2, 17.

Sloužit Boží, milost Boží

9. Jakou přednost mají vyvolení? Či vůle je při tom rozhodující? V. 5.

S otázkou vyvolení nebudeme se trápit. Tolik je jisté, že Bůh nechce, aby někdo zahynul. O nějakém předurčení k zatracení nemůže být řeči. Ezech. 33, 11. Každý, kdo se obrátil, ví, že ho povolal Bůh. Naše vyvolení jeví především ráz misijní: Bůh nás vyvolil, abychom Ho oslavovali a obeznamovali s jeho poselstvím ty, kteří ještě o něm nic nevědí, aby i oni se obrátili a připojili k lidu Božímu.

K věčnému životu

10. K čemu má vésti naše vyvolení (spasení)?

Co tato milost pro nás činí? V. 6.

Nejsme přijati pro naše skutky spravedlnosti, které jsme učinili, nýbrž podle milosrdenství svého spasil nás, skrze obmytí druhého narození a obnovení Duchu svatého, kterého vylil na nás bohatě skrze Ježíše Krista, Spasitele našeho. Tit. 3, 5, 6.

Vykoupení skrze Krista

1. V kom a skrze co máme vykoupení? Efez. 1, 7a.

»V Něm.« V Kristu, v tom jednorozeném Synu Božím, máme vykoupení. On nás vykoupil tím, že za nás obětoval svůj život na kříži. Kromě Syna Božího nikdo nemohl dokonati naše vykoupení, neboť pouze jednorozený Syn, který byl v lůně Otce, mohl nám je zjevití. Toliko Ten, který sám znal výšku i hloubku lásky Boží, mohl zvěstovati světu takovou lásku. Jen přenesmírná oběť, kterou Kristus přinesl za padlé lidstvo, byla vyjádřením lásky nebeského Otce k padlému pokolení lidskému.

2. V čem nejprve záleží vykoupení? V. 7b.

Pokorné a zkroušené srdce, naplněné pravým pokáním, zná lásku Boží a dovede oceniti oběť Golgaty. A podobně, jako syn vyznává svou vinu milujícímu otci, tak i opravdu kající duše vyznává své hříchy Bohu. — Vykoupení znamená tedy odpuštění všech našich přestoupení, úplné očistění od našich hříchů a ospravedlnění všech na milost přijatých hříšníků. Izai. 1, 18.

3. Co může říci dítě Boží o milosti? Čím se to zjevuje? V. 8; Kolos. 1, 9.

Rčení »rozhojnil se k nám«, lze obrazně přirovnati k rozlévající se řece. Tak se rozmohla Boží milost: 2. Kor. 4, 15. Svěho Ducha vylil na nás bohatě, t. j. v hojnosti: Tit. 3, 6. Kde se rozhojnil hřích, tu se ještě více rozhojnila milost: Řim. 5, 20; 2. Petr. 1, 11.

4. Co nám oznámil Bůh ve své milosti? Efez. 1, 9a.

5. Proč nám to Pán zjevil? V. 9b.

6. V čem měl Boží úmysl vyvreholiti? V. 10.

›V dokonání plnosti času.« Úmysl Boží směřuje k tomu, jak se jeho povšechné uložení má vytvořiti v plnosti času, t. j. v posledním čase, který nastal, když se Kristus stal člověkem. Spasitelný úmysl, směřující k vykoupení člověka, vznikl z dobrovolného úmyslu Božího. Nyní se apoštol zmiňuje o tom, k čemu vlastně směřoval úmysl Boží při díle vykoupení. K uskutečnění Božího uložení bylo třeba zvláštního připravení, všechno musilo být shromážděno v Kristu. On měl býti nejen smírcem lidí, nýbrž i prostředníkem mezi nebem a zemí, obnovitelem ráje. Pro jednoho každého je tedy nejdůležitější, aby věděl, že skrze Krista jest zahrnut v tento Boží úmysl. Pro víru je toto tajemství rozluštěno: ›Kristus ve vás, ta naděje slávy.« Kol. 1, 27. Odevzdáš-li se Jemu zcela, učiní tě k chvále slávy milosti své. Jistě podivuhodné tajemství, které známe! Všecky cenné věci této země nemohou se rovnati tomuto věčnému pokladu.

7. Čeho se nám dostává skrze Boží úmysl lásky? V. 11a.

Každá náklonnost k hříchu, všeliká nedokonalost, která na věřících na zemi ještě lpěla, byla krví Kristovou smyta a lesk jeho slávy, který bude nad lesk slunce, bude jim údělem.

8. Co bylo i zde rozhodující? V. 11b.

Nám není možné, abychom z vlastní síly unikli propasti hříchů, do níž jsme upadli. Naše myšlení jsou zlá a my sebe nemůžeme změnit . . . Nejprve musí v srdci působiti jistá moc, musí přijíti s hůry nový život, pak teprve může se člověk obrátit od hříchů k svatosti. Touto mocí jest Kristus. Toliko jeho milost může opět oživit mrtvé síly duševní a vésti je k Bohu, k dokonalé svatosti.

9. Proč nám Bůh daruje tuto účast na slávě svého úmyslu? V. 12.

Sláva Boží, zjevená v lidské podobě, bude lidí tak úzce spojovati s nebesy, že ušlechtilost, zdobící vnitřek chrámu, viděna bude v každé duši, ve které Spasitel přebývá. Lidé

Ludou touto Kristovou slávou přitahování a mnohé duše budou získány tímto způsobem pro Boha; a jejich chválení a díkůčinění přispěje k rozmnožení slávy velikého Dárce.

10. Jak jsme nabyli důvěry ke Kristu? V. 13a.

›Slovo pravdy.« Důležitost božského Slova nemůže být dosti zdůrazněna. Je to skutečně živé slovo. Kristus praví: ›Já jsem cesta, pravda i život.« A tato pravda nás posvěcuje. Jan 17, 17. Pán praví mimo to: ›Slova, kteráž já mluvím, Duch jsou a život jsou.« Jan 6, 63. Pravda jest život a moc. Základem pravdy jest živé slovo pravdy, poselství.

11. Co můžeme pokládati za záruku našeho spasení? V. 13b.

Pečeť znamená, že nastalo skutečné obrácení. Ti, kteří Krista vidí v pravé jeho povaze a přijímají Ho do srdce, mají život věčný. Skrze Ducha přebývá v nás Kristus, a u víře přijatý Duch Boží jest počátkem věčného života.

12. Jak je proto pojmenován dar Ducha svatého? V. 14.

Dar Ducha svatého je závdavkem účasti na dědictví, zárukou spasení. Tento dar je vnitřní pečeť víry nové smlouvy. Zapečetěním nám Bůh osvědčuje, že naše víra dojde splnění a že náležíme k jeho dítkám; neboť pečeť liší se právě od nepravého.

3. úkol — 12. — 18. dubna

Prosba za církev

1. Jaké uznání vyslovil apoštol o církvi? Efez.

1, 15.

Nic nerozněcuje víru více, než účinnost v lásce. Kde nalezneme jednotu, máme důkaz, že obraz Boží je obnoven v člověku, že jsou mu vštípeny nové životní zásady.

2. Co způsobil tento krásný stav církve u apoštola? V. 16.

Ačkoli se Pavel bezpochyby mnoho modlival za úspěch radostného poselství v celém světě, činí zde zvláštní zmínku o modlitbě za Efezské, čímž dokázal svou přichylnost k nim.

3. Jaké požehnání vyprošuje Pavel pro bratři a sestry? V. 17.

Pavel se zvláštním důrazem praví: Bůh, Otec. Opět a opět užívá výrazu »Otec«. Tím, že jsme byli přijati jako děti, stal se Bůh našim Otcem a Ježíš našim nejstarším bratrem. Jaké to společenství a příbuzenství! — »Ducha zjevení«, abyste Ho poznali. Boha poznati je skutečně moudrost. Bohu rozuměti, poznávati jeho přívětivost, lásku, spravedlnost znamená více než zemskou moudrost, jest dražocennější než zlato a stříbro. Pravá moudrost počíná bázní Boží. Přísl. 1, 7.

4. Oč prosí mimo to pro církev? V. 18a.

Jiný překlad zní: »Jsou oči vašeho srdce dobře osvěceny.« Tolo rčení je v Novém zákoně uvedeno pouze v tomto jediném verši. Je to slovo zvláště důležité. Je tomu skutečně tak: člověk jde tam, kam ho srdce táhne. Láska je silnější než rozum: náklonnost a cit mají často větší vliv na počinání člověka než vědění a pouhý rozum.

5. Jaký úspěch přináší osvěcené srdce? V. 18b.

6. K jakému poznání napomáhá nám mimo to? V. 19.

Věřící má věděti, jak veliká jest moc našeho Boha, který nám dal tak slavnou naději. Jen osvěcené oči mohou také poznati, jak veliká je naše bída. Ale velikost jeho milosti jest nám, jeho dítkám, dána k použití. Jsme třeba slabí, doslovně »bez moci«, ale s Ním a v Ním jsou naše vyhlídky velmi slibné; Bůh předivně odpovídá na naši víru.

7. Na kterém příkladu je znázorněno působení božské moci? V. 20.

8. Co způsobí tatáž moc při věřících? Řím. 8, 11.
9. Jak je Kristus skrze moc svého Otce vyvýšen? Efez. 1, 21.
10. Vyliče kromě toho vítězství Kristovo! Efez. 1, 22a; 1. Kor. 15, 23—28.
11. V jakém poměru je Kristus ke své církvi? V. 22b.

Církev má Krista za základ; má býti Krista poslušna jakožto hlavy... Nemůžeme se spolehnouti na žádnou lidskou bytost. Skalou naší víry jest živá přítomnost Kristova v jeho církvi. Na to se může i ten nejslabší spolehnouti; a ti, kteří se považují za nejsilnější, budou jako nejslabší, nebude-li Kristus jejich silou.

12. Jak poctil Bůh svou církev? V. 23.

›Kteráž jest jeho tělo.« Menge praví: ›Plným výtwarem Toho, kterýž všecko ve všem přivádí k plnému výtvaru.« Pán má zde lid vyvolený, svou církev, která má býti světlem v temnostech. Pán též očekává, že jeho církev Mu bude prokazovati úctu a ostříhati jeho přikázání.

4. úkol — 19. — 25. dubna

Probuzení k životu

1. Jakou změnu způsobila víra v Pána Ježíše? Efez. 2, 1.

Jiný překlad zní: ›Také vás Bůh s Kristem oživil. Tím, že jste přestupovali a hřešili, byli jste mrtví.« Myšlenka života je převzata z kapitoly 1, 20. Pán Ježíš žije a převedl i tebe ze smrti hříchu do života.

2. V jakém stavu nalézají se ti, kteří jsou mrtví v hříšcích? Efez, 4, 18.

3. Pověz, jaký byl způsob jejich života v minulosti! Kdo je ovládal? V kom až dodnes působí? Efez. 2, 2.

4. Co praví apoštol mimo to o našem životě v minulosti? V. 3.

5. Jak se přes to Bůh k nám zachoval? V. 4.

6. Co způsobil v nás skrze svou tvůrčí moc v Kristu? Co znamená pro nás toto vysvobození? V. 5.

Proměna naší povahy je potvrzením před světem, že Kristus v nás přebývá. Duch Boží způsobuje v duši nový život, uvádí myšlenky a přání ve shodu s vůlí Kristovou. krátce: vnitřní člověk je proměněn v obraz Boží. Slabí a bloudiví lidé zjevují světu vysvobozující moc milosti Boží tím, když se vyvíjejí v zdárné a vyrovnané mravní povahy.

7. Jaký div vykonal Bůh na každém obráceném? V. 6.

Milostí Kristovou stali se apoštolé tím, čím byli. Pravá pokora a opravdová modlitba uvedly je do společenství s Kristem. Když s Ním pospolu seděli, bylo to, jako by byli na nebeských místech. Byli si vědomi svých povinností k Němu. Pilní jsouce modliteb, připravovali se opravdově na přijetí Ducha svatého a potom neustávali ve své duchovní činnosti. Cítili velkou odpovědnost za duše a byli naplněni svatou horlivostí v šíření vítězství kříže.

8. Co chce Bůh na věčnosti zjevití vykoupeným? V. 7.

Vykoupeným bude dáno pohledětí na to, co milost Boží může učiniti z hříšníků. Ze všech stvořených bytostí poznali

jen vykoupení skutečný boj s hříchem z vlastní zkušenosti; pracovali s Kristem a s Ním také trpěli, co ani andělé nemohli činit. Nemají-liž pak vydati svědectví z plného poznání vykoupení, jako o něčem, co má cenu pro nepadlé bytosti?

9. Co není ani dítku Božímu plně zjeveno?

1. Kor. 2, 9.

Neobyčejně veliké bohatství milosti a dobrotivosti Boží nemůže dítku Božímu býti plně zjeveno. Ne snad proto, že by mu to Bůh chtěl odepřítí, nýbrž proto, že lidský rozum nemůže ještě pochopiti divy věčné slávy. Bude nám jistě působiti radost na věčnosti, budou-li nám zjevovány den po dni, rok po roce, ano po celé věky nové poklady, nové krásy Boží lásky. Vykoupení bude vědou celé věčnosti.

10. Jak označuje Pavel Boží milost k nám lidem? Efez. 2, 8.

Vykoupení je dobrovolný dar Boží. Řím. 3, 24. Hlavní myšlenka v našem dosavadním uvažování listu k Efezským je ta, že přeměna naší mravní povahy, vykoupení skrze krev Kristovu, odpuštění hříchů, bohatství Boží milosti, zapečetění Duchem svatým, to všecko jsou dary, které jsou nám skrze víru uděleny v jednom daru, v Pánu Ježíši.

11. Proč nemůžeme sami nějak přispěti k našemu vykoupění? V. 9.

12. Čí stvoření jsou všechny dítky Boží? Jaká je tedy jejich úloha? V. 10.

Dobrymi skutky nemůžeme si nikdy spasení koupiti; ale ony jsou důkazem naší víry, která je činná v lásce a očišťuje srdce. Avšak ač věčné spasení není naší zásluhou, přece nám bude dána na nové zemi odplata podle skutků, které jsme z milosti Boží mohli činiti.

Jedno v Kristu

1. Co připomíná Pavel Efezským, když jim byl ukázal jejich vyšší stav? Jak je Židé opovrhlivě nazývali? Efez. 2, 11.

Židé pohlíželi na příslušníky jiných národů pohrdavě, a že nebyli obřezáni jako oni, považovali je takřka za psy, stojící mimo smlouvu zaslíbení, kterou Bůh dal Abrahamovi; sami však, jsouce obřezaní, měli se za účastníky této smlouvy. Ale u Řím. 4, 9—11 je jasně ukázáno, že Abrahamovi byla jeho víra počtena za spravedlnost, když ještě nebyl obřezán. Požehnání přinášela toliko víra v Boha.

2. Jak vylíčil apoštol bídu člověka před obrácením? V. 12.

Tento text potvrzuje učení, že Bůh přebývá v každém člověku. Bída neobrázcených záleží v tom, že jsou bez Boha a bez naděje. Z této přehrozné propasti beznadějnosti nás Bůh vyláhl. Nemáme-liž proto nyní ještě více než dosud konati misijní práci, abychom každého člověka učinili účastným požehnání v Kristu?

3. Čím jediné stáváme se blízcí Bohu? V. 13.

Je jen jedna moc, která může člověka vyprostiti z moci hřichu, moc v Kristu. Jen krev Ukřižovaného může nás očistiti od hřichů. Toliko jeho milost nás uzpůsobuje, abychom odolávali náklonnostem naší padlé přirozenosti a posléze ji přemohli.

4. Čím se stal Kristus věřícím? V. 14a.

Hřích zničil pokoj. Dokud není potlačeno vlastní já, není pro nás žádného pokoje. Žádná lidská moc nemůže zvládnouti vášně lidského srdce. My sami jsme proti nim

bezmocni, tak jako učedníci byli bezmocni, kdžvž zuřila bouře na moři. Ale Ten, který přikázal vlnám Galilejského moře, aby se utišily, přináší pokoj i každé duši.

5. Co způsobila Kristova smrt? V. 14b.

Před Bohem jsou si všichni rovni. Vždyť On je Stvořitelem veškerého lidstva. Kristus přišel, aby každé duši umožnil přístup k trůnu Božímu. Jeho láska je tak veliká a tak hluboká, že jí nic nemůže odolati. Ona vysvobozuje ze satanova vlivu, jehož oklamávání tak mnozí podlehli, a přivádí duši k Bohu.

6. Co bylo dalším následkem Kristovy smrti?

V. 14c.

7. V čem záležela tato hradba? V. 15a.

›Zákona, který záležel v ustanoveních.« Zákon lidu staré smlouvy, jak obřadný, tak i občanský, byl zpřevrácen nesprávným vykládáním. Posiloval židovská knížata v jejich sobecké domýšlivosti a tak povstala znetvořenina obřadního zákona, jež byla vhodným znamením tělesného smýšlení Židů. Ale když se v oběti Kristově slín setkal s podstatou, padly navždy ohrady obřadního zákona a staly se neužitečnými.

8. Co učinil Kristus dále? V. 15b.

Všichni, kteří věří v Krista, stávají se v Něm jedno tělo. Toto tělo jest jeho církev, On pak je její hlavou.

9. Jak líčí Pavel kromě toho působení Kristovy oběti? V. 16.

Satanovým úmyslem bylo věčné rozdělení mezi Bohem a lidmi; ale skrze Krista jsme s Bohem spojeni úže, než tomu bylo dříve. Ježto Spasitel vzal na se lidskou přirozenost, spojil se s člověčenstvem svazkem, který nikdy nemůže být roztržen.

10. Jaké poselství můžeme světu zvěstovati?
V. 17.

Pravého pokoje nemůžeme dosáhnouti, budeme-li Boží zásady považovati za bezvýznamné. Nikdo nemůže býti věrný svému přesvědčení, aniž by přitom nenarazil na nějaký odpor. — Kristus, jenž žil v dokonalé shodě s Bohem, měl i ve svém srdci pokoj. Necítil se žádnou chválou povýšen ani haněním nebo zklamáním sklíčen.

11. Proč je poselství kříže radostným poselstvím? V. 18.

12. Co je nyní zvláštním požehnáním a vzácnou předností věřících v Krista? V. 19.

13. Kdo je základem duchovního chrámu? V. 20;
• 1. Kor. 3, 11.

14. V jakém poměru jsou živé kameny chrámu k sobě navzájem? Efez. 2, 21. 22.

Kristus, ten pravý základ, jest živým kamenem; jeho života dostává se všem, kteří jsou na NĚm postaveni. Kameny spojují se v jedno se základem, neboť v celku vládne soulad. Tuto stavbu nemůže žádná bouře zničit, neboť vše, co sdílí život s Bohem, s Ním také všecko přetrvává. — Pro nás je velmi důležité, abychom věděli, náležíme-li skutečně k duchovnímu chrámu, přijali-li jsme Kristovu povahu, či nikoli. Boží úmysl od věčnosti byl, aby každá stvořená bytost byla chrámem Spasitele. Hříchem ztratil člověk tuto přednost. Byl zatemněn a poskvrněn zlým a v jeho srdci nezjevovala se již sláva božského Stvořitele. Ale tím, že se Kristus stal člověkem, může člověk znovu dosáhnouti nebeského cíle a naplniti tak Boží úmysl. Bůh přebývá v člověku skrze Ducha a z jeho milosti stává se lidské srdce opět Božím chrámem.

Jeden lid v Kristu

1. Pro koho byl Pavel ve vězení? Které slovo Spasitele se tím na něm vyplnilo? Efez. 3, 1; Skt. 9, 15. 16.
2. Co předpokládal Pavel? V. 2; Skt. 22, 21.
3. Co dal Pán Pavlovi vědět? Jak mu toto tajemství oznámil? Efez. 3, 3.
4. Proč má Pavel tyto věci za tak důležité? V. 4.
5. Jak to bylo s tímto tajemstvím v dřívějších dobách? Čí působení přispělo k plnějším zjevení? V. 5.
6. Jaký jest obsah tohoto tajemství? V. 6.
7. Jakým znázorněním objasnil Bůh toto tajemství Petrovi? Skt. 10, 9—16; 34. 35.
8. Za koho se Pavel pokládal? Efez. 3, 7.

Pavel nebyl apoštolem jen podle jména, jeho úřad apoštolské činnosti byl darem božské milosti. V jeho působení projevovala se božská moc, která z pronásledovatele učinila věrného služebníka Ježíše Krista.
9. Jak se vyjadřuje Pavel o své osobě? V čem spatřoval svůj jediný úkol? V. 8.
10. Kolika lidem chtěl by přinésti radostné po-

selství? Jak staré je tajemství tohoto poselství? V. 9.

Dílo kázání evangelia je, vysvětliti všechněm, jaké by bylo obcování tajemství skrytého od věků v Bohu... Pravý pastýř jeví ducha sebezapomínajícího. Snaží se vykonati dílo Boží a nemyslí na sebe. Kázáním slova a péčí o duše — prací v lidských přibytcích — poznává jejich potřeby, jejich soužení a zkoušky; a protože pracuje společně s tím velkým Nositelem břemen, může s nimi cítiti v jejich strastech, potěšovati je v jejich zármutku, ukojiti hlad jejich duše a získati jejich srdce pro Boha. Andělé nebeští spolupracují přitom s kazatelem a pravda ho osvěcuje a poučuje ke spasení.

11. Které přednostní postavení zaujímá církev v tomto tajemství? V. 10.

Projevy své milosti a svého milosrdenství činí Pán divy na lidských srdcích. Způsobuje tak předivné změny, že satan, který se vychloubá svou mocí a bojuje proti Bohu a jeho zákonu, musí poznati, že díky Boží pod záštitou pravdy nepodléhají jeho falešnému vlivu. Lze říci, že jsou mu nepochopitelným tajemstvím; i andělé Boží pozorují s úžasem a radostí, jak padlý člověk vyvíjí se nyní ve škole Kristově v božskou povahu a účastní se horlivě na spasitelném díle Ježišově v tomto světě.

12. Od kdy měl Bůh úmysl zjevití svou milost v Kristu? V. 11.

13. Čeho se nám dostává skrze víru v Krista? V. 12.

14. Oč žádal apoštol věřící? V. 13.

Je to, jako by Pavel chtěl říci: Utrpení nás, apoštolů, jsou pro vás a vaši víru čestná, není nejmenší příčiny, proč byste měli ve své víře ochabovati nebo dokonce pozbývati dobré mysli a ustupovati zpět. Naše utrpení měla by vás spíše povzbuzovati k vytrvání.

Veliká rodina

Upozornění: Verše 2—13 jsou jako vložka, v níž Pavel mluví o povolání pohanů a o své vlastní činnosti jako apoštola. Ve 14. verši navazuje opět na řeč, přerušenu v 1. verši.

v pokorě a klonech kolena před Pa

1. Co způsobilo u Pavla uvažování o Božím díle vykopení? Efez. 3, 14.

Pa na vykou

»Klekám na kolena svá.« Je naší předností, že můžeme jak veřejně, tak při domácích pobožnostech skláněti svá kolena před Pánem a přinášet Mu své modlitby. Pán Ježíš, náš vzor, »klekával a modlil se«. O jeho učednících máme zprávy, že i oni »klekali na kolena a modlili se«.

2. Jak nazývá Boha? V. 14b. 15.

Bože můj

Je to krásná myšlenka, že dítky Boží, všichni ti, kteří uznávají svou poddanost Stvořiteli, náleží k jedné rodině — k rodině Boží; všichni pocházejí z jednoho pramene, jsou závislí na jednom Bohu a poslušni Boží vůle jako nejvyššího zákona svého života.

3. Která je Pavlova první prosba pro věřící?
V. 16.

Kdo zasvěcuje tělo, duši i ducha Bohu, bude opět a opět vyzbrojen novou silou tělesnou i duševní; může čerpati z převelikého bohatství nebes. Kristus dá mu dechnutí svého Ducha, svůj vlastní život. Duch svatý působí mocně na srdce i mysl; milost Boží rozmáhá a rozhojňuje schopnosti, a dokonalost božské povahy pomáhá v díle zachraňování duší. V Kristu bude zdokonalen, a ač člověk je sláb, vykoná víra činy Nejvyššího.

4. Co žádá Pavel za druhé pro svou církev?
V. 17.

*Kristus by se sicešel v srdcech v
v srdcích našich mít*

5. Co způsobuje zkušenost s Kristem? V. 18a.
6. Jaká víra je pouze pravá? Gal. 5, 6. *Důvěra*
7. V čem se projevuje láska ke Kristu? Jan. 15, 10. *nechovat si k němu*
8. Jaký vliv má tato láska na náš poměr k bratrstvu? V. 12—14. *zároveň*
9. Podle čeho poznáme, že jsme přešli ze smrti do života? 1. Jan 3, 14. *ne každý k*
10. Kdy je lhářem ten, který praví, že Boha miluje? 1. Jan 4, 20. *ne uznává je*
11. Jak poznáme, že se navzájem milujeme? 1. Jan 5, 2. *ne káňme se*
12. Kterou další zkušenost učiníme ve škole Kristově? Efez. 3, 17—19.
13. Čeho je Bůh mocen? V. 20. *zároveň*
14. Čím končí Pavel svou modlitbu? V. 21.

8. úkol — 17. — 23. května

Jeden Bůh

1. Jak se Pavel opět nazývá? Efez. 4, 1a.

Pavel se nepokládá za vězně lidí, ale z rozkazu Božího konal své dílo pro Boha. Jako jeho Mistr tak i on měl možnost se vyprostiti; ale neučinil toho. Byl a zůstal vězněm svého Pána a proto nehleděl na ty, kteří ho pronásledovali, jako na nepřátele.

2. Co leželo apoštolovi velmi na srdci? V. 1b.

Pavel klade bratřím na srdce, aby chodili tak, jak se sluší na jejich povolání. Lid Boží je vyvolán z hříchu a z temnosti, ze všeho, co je nízké, špatné a neslušné, z prostopášnosti, tížadosti a zaslepenosti. Jsme povoláni k lepšímu věcem. Jsme »povolání svatí« (Řím. 1, 7), povolání k společenství (k účastenství) Jeho Syna, Ježíše Krista, Pána našeho (1. Kor. 1, 9), povolání v svobodu (Gal. 5, 13). Jak důležitá je tato výzva pro nás, abychom vedli pravé obcování!

3. Jaké má být naše obcování? V. 2.

4. Co bychom si měli za všech okolností udržeti? V. 3.

Satan nenávidí nejvíce sjednocenost. Proto se Spasitel modlil právě za sjednocenost svých dítek, aby v tom byla zjevena jeho sláva. Sjednocenost v Duchu je něco, co přebývá hluboko v našem nitru, v naší vůli, a může ji způsobiti jedině Duch svatý.

5. Čím má býti církev? V. 4a.

Tělo Kristovo jest jeho církev. Tělo je pouze jedno, ale má mnoho údů. Duch svatý, Duch Boží, Duch Kristův, Utěšitel, pravý život Boží; oživuje tělo-církev a působí v ni jednomyslnost. Duch Boží, kterého přijímáme u víře do našeho života, je počátkem věčného života.

6. Co pojí všechny členy církve? V. 4b.

»Jedna naděje.« Naše naděje jest založena na zaslíbeních Božích. Je to ta slavná naděje, která povzbuzuje křesťanské poutníky v jejich putování. Třebaže je cesta někdy obtížná, světelné paprsky této slavné naděje osvěcují naši cestu, občerstvují srdce a pomáhají nám dojiti cíle.

7. Kolik pánů má církev? V. 5a.

Hlavou církve je náš Pán a Mistr, který v Sobě spojuje božské a lidské a řídí naše životy.

8. Kolikerou víru? V. 5b.

›Jedna víra.« Tato víra způsobuje všechno, co Bůh požaduje, a přijímá všechno, co Bůh dává.

9. Kolikery křest uznává Písmo svaté? V. 5c.

›Jeden křest.« To je ten křest, o kterém mluví Pavel v listě k Řím. 6, 3—6. Úkonem ponoření je znázorněna významně smrt, pohřbení a zmrtvýchvstání Ježíšovo. Křtěnec tím vyznává svou víru ve zmrtvýchvstalého Krista a zároveň vyznává, že odkládá svůj starý život a chce vésti život nový.

10. Co je praveno o Bohu? V. 6.

11. Proč můžeme uposlechnout napomenutí apoštola? V. 7.

12. Kterým místem Písma odůvodňuje Pavel své tvrzení? V. 8; Ž. 68, 19.

Srovnej s tím, co čteme u Luk. 19, 11—13 a Mat. 25, 14. 15. Hřivny, které Kristus svěřil své církvi, vztahují se zvláště na dary a požehnání, udělené skrze Ducha svatého. Tyto dary náležejí nám již teď v Kristu; ale jejich skutečné přijetí je závislé na přijmutí Ducha Božího. — ›Jaté vedl vězně.« ›A mnohá těla zesnulých svatých vstala.« To jsou ti, kteří při Ježíšově zmrtvýchvstání vyšli ze svých hrobů a které Pán jako vítězoslávu svého vítězství nad hříchem a smrtí vzal s sebou do nebe.

9. ú k o l — 24. — 30. k v ě t n a

Duchovní dary

1. Dal Bůh všem svým dítkám dary? Efez. 4, 7.

›Jednomu každému.« Každá duše, která u víře přijímá Krista, přijímá nejen Ducha svatého povšechně, nýbrž i některý zvláštní dar Ducha sv. 1. Kor. 12, 7. 11.

2. Odkud pocházejí všechny tyto dary? 1. Kor. 12, 4—6.

3. Jak je Bůh rozdělil? V. 8—10.

4. Kdo jedinečně může tyto dary moudře rozděliti? V. 11.

Člověk nezná přesně sebe a své schopnosti, ale Bůh je zná. Skrze svého Ducha rozděljuje tyto dary podle schopností člověka, jež se v službě pro Pána ještě rozmnoží. Boží volba je vždy lepší nežli naše, protože jeho moudrost je mnohem vyšší než naše.

5. Kam dal Bůh všechny dary? V. 28a.

6. Co praví náš úkol o těchto dařích? Efez. 4, 11.

7. Proč je Bůh dal? V. 12.

Bůh dal církvi svého Ducha a duchovní dary především proto, aby se jeho dítky mohly vyvíjeti v mravní povahu, tak jak to od počátku měl ve svém úmyslu.

8. Jakým přirovnáním znázorňuje apoštol nutnost i požehnání duchovních darů? 1. Kor. 12, 12—27.

9. Na jak dlouho ustanovil Bůh v církvi tyto dary? Efez. 4, 13.

10. Který dar napomáhá nám ke všem ostatním darům? 1. Kor. 1, 4—7.

11. Čeho máme být jimi uchráněni? Efez. 4, 14.

12. K čemu dal Pán tyto dary kromě toho? V. 15.

13. Kterým podivuhodným obrazem líčí apoštol opětně vzrůst církve? V. 16.

Kristus ve své plnosti jest hlavou. Církev se svými rozličnými členy a dary je tělem. Od Krista přijala svůj život, jeho živým Slovem se živí a je naplněna mocí Ducha svatého, který ji udělil rozličné duchovní dary. Každý tento dar má sloužiti ke vzdělání církve a k oslavení Hlavy. Jaká to rozmanitost členů i darů, a přece jaká božská jednota v působení!

10. úkol — 31. května — 6. června

Náš denní život

1. Co mohl apoštol od věřících žádati, když jim byly uděleny duchovní dary? Efez. 4, 17.
2. Čím se vyznačuje život pohanů? V. 18.
3. K čemu vede zatemnění srdce? V. 19.
4. Proč se má život dítek Božích lišiti od života takových lidí? V. 20. 21.
5. V čem se projevuje především tato přeměna? V. 22.
6. Jakou přednost máme? V. 23. 24; Řím. 8, 2.
7. Jak mají věřící mluvíti? V. 25.
8. Máme ve svém srdci chovati hněv? V. 26.
9. Jak se máme chovati k rouhačům? V. 27.

10. Jaké napomenutí je dáno tomu, kdo byl dříve nepoctivý? V. 28.

11. Jaká má být naše řeč? V. 29.

Tvrdé výrazy zarmucují Pána, nemoudrá slova škodí... Buď vlivný ve své řeči; dávej dobrý pozor na svá slova; nedopusť, aby se do tvého vyjadřování nebo počínání vloudila nějaká hrubost. Ve všem, co mluvíš nebo činíš, snaž se být podoben Kristu.

12. Proč je nutné, abychom se chránili všech převráceností? V. 30.

Lež, hněv, nepoctivost a marné mluvení zarmucují Ducha svatého. Když jsme se obrátili a stali se věřícími, jsme zapečetěni a přijali jsme Ducha svatého i jeho vážnost; ale jsme varováni, abychom jej nezarmucovali. — Lidé mají ve své moci Ducha Božího udusiti; je jim dána možnost svobodné volby. Duch svatý působí neustále a duše se mohou rozhodnouti pro Pána nebo nikoli. Proto je důležité, aby všichni ti, kteří na místě Kristově mluví, snažili se žít tak, aby nemusili svých činů litovati.

13. Co by se nemělo u dítek Božích nacházeti? V. 31.

14. Jak se máme chovati k sobě navzájem? V. 32.

Nic nemůže ospravedlniti ducha nesmiřitelného. Kdo je nemilosrdný k jiným, dokazuje, že jemu samému se nedostalo odpouštějící milosti Boží. Ale komu Bůh odpustil, ten je připoután k srdci božské lásky. Proudý božského milosrdenství vlévají se do duše hříšnickovy a od něho k duším jiných. Láska, slitování, které Kristus zjevoval ve svém životě, bude se projevovali také v životě těch, kdož se stali účastni jeho milosti.

11. úkol — 7.—13. června

Následovníci Boží

1. Čím máme býti? Efez. 5, 1.
2. Kdo by měl býti naším vzorem v obcování?
V. 2.
3. Které nepravosti neměly by býti shledány
v našem životě? V. 3. 4.
4. Co očekává Bůh od nás místo takových věcí?
V. 4b.

Bůh si přeje, aby život jeho lidu byl životem chválení a oslavování... Přeje si, abychom náležitě ocenili veliký úmysl vykoupení a opravdově si jej vážili, abychom uznávali přednosti, jichž se nám dostává, a s vděčným srdcem chodili před Ním v poslušnosti.

5. Proč je Pavlovo napomenutí skutečně velmi důležité? V. 5.
6. Co můžeme říci o nepravém mínění, že Bůh to tak přesně neběře? V. 6.
7. K čemu vyzývají apoštolé věřící? V. 7; 2. Petr. 3, 17.
8. Proč nesmíme býti více účastníky skutků temnosti? Efez. 5, 8.
9. Jak se projeví působení Ducha Božího v životě člověka? V. 9.

10. Oč máme usilovati? V. 10; 2. Kor. 5, 9. 15.

11. S kým nemáme míti společenství? Efez. 5, 11.

»Ale raději je trescete!« To nemusí vždy býti slovy, nebylo by to ani moudré. Významné mlčení bývá často mnohem lepší. Ve svých řečech, jakož i ve svém životě budou dítky Boží nelíčené, upřímné, přímé a pravdivé; připravují se náležitě na to, aby v jejich ústech nebyla nalezena žádná lest.

12. Je vůbec možné společenství světla s temností? 2. Kor. 6, 14—16.

13. Jaké jsou skutky hříchu? Efez. 5, 12.

14. Co způsobuje obcování křesťana? V. 13; 1. Kor. 14, 24. 25.

15. Co přivolává Bůh všem lidem? V. 14.

16. K čemu apoštol opět napomíná? V. 15—17.

17. Co se nemá následovníku Kristovu přihoditi?
Co má místo toho činiti? V. 18.

18. Jak můžeme přispěti ke společnému vzrůstu
na duchovním člověku? V. 19—21.

Jako lid Boží ve staré smlouvě zpříjemňoval si svou cestu po poušti hudbou a svatými zpěvy, tak přikazuje Bůh svým dítkám i dnes, aby své životní putování obvescely duchovními zpěvy. Když se Slovo Boží v písni opětuje, vryje se tak nejlépe do naší paměti i mysli.

Křesťanský život v domově

1. Jaké napomenutí dává apoštol křesťanským ženám? Efez. 5, 22.

Důraz není položen na slovo »poddány«, nýbrž na rčení »jako Pánu«. Již z toho lze viděti, že není tím míněno otrocké podrobení se ani nucená poslušnost anebo dokonce bázeň bez lásky. Musíme tomu rozuměti tak, že žena, jakožto duše, srdce a mysl, ozdoba domácnosti, podrobuje se řízení mužovu a projevuje jemnocitné smýšlení, aby muž ne snížila, anebo nezmenšovala nebo neničila jeho vliv. Vedoucí postavení v rodině zaujímá muž, tak jak to Bůh ustanovil.

2. Čím je muž podle Božího plánu? V. 23.
3. Co se nám praví dále o poddanosti ženy? V. 24.

Manželství, ten svazek pro celý život, znázorňuje spojení Krista s církví. Téhož ducha, jakého dal Kristus najevo své církvi, mají zjevovati též manželé k sobě navzájem. Ani muž ani žena nemají práva počínati si panovačně. Pán dal pro manželství tento návod: Manžel má o manželku laskavě pečovati a ji chrániti, tak jako Kristus ochraňuje svou církev. Žena má svého muže milovati a vážiti si jej. Oba by měli projevovati ducha dobrotivosti a pevně si umiňovati, že nebude jeden druhého zarmucovatí anebo mu ubližovati.

4. Jaký úkol má křesťanský manžel? V. 25.

Zádný z manželů neměl by chtít jen tak přetvářeti povahu druhého podle svých názorů. Každý je za sebe povinen vydati počet Bohu. Tedy každý se musí sám tázati, co je pravé a co nepravé a jak by nejlépe vyplnil svůj životní úkol. A jako žena miluje svého muže, tak i muž má milovati svoji ženu. Ale nade vše milujme Toho, který za nás

dal svůj život! Hledme, aby ve všem měl převahu Kristus. Čím více se bude prohlubovat naše láska k Němu, tím větší a hlubší bude i naše vzájemná láska.

5. Jaký úmysl měl Kristus s církví? V. 26. 27.
6. Co má tudíž činit každý jednotlivce? Zjev. 14, 5.
7. Jak promlouvá apoštol k mužům dále? Efez. 5, 28. 29.
8. Proč se manželé mají milovati? V. 30.
9. Jak pevný je pravý manželský svazek? V. 31.
10. Nač se vztahují tato slova Písma? V. 32.
11. Jak končí apoštol svá naučení, určená pro křesťanské manžely? V. 33.

Vzniknou-li těžkosti, neshody, nedorozumění a zklamání, nedejte nikdy místo myšlence, že váš manželský sňatek je omylem nebo chybou. Hleďte tím rozhodněji k tomu, abyste se co nejvíce sjednotili. Neopomíjejte si prokazovat pozornosti jako na začátku. Podpírejte se navzájem v životním boji. Nejpřednějším úsilím manželů má býti, aby se druh snažil oblažiti; mají býti k sobě shovívaví a laskaví. Pak nebude manželský sňatek znamenati konec lásky, nýbrž její počátek. Upřímné, pravé přátelství a věrná láska jednoho k druhému je předchutí radosti nebes. Čas od času pěkná květina nebo jiná pozornost zaplaší mnohou chmuru a předejde chlad v manželství. Kdo se snaží druhému život zpříjemniti, zpříjemňuje tím život sobě, a kdo druhému jen činí hořkým, činí jej hořkým i sobě.

12. Co je povinností dítek? Efez. 6, 1.
13. Na které krásné zaslíbení poukazuje apoštol? V. 2. 3.

14. K čemu nemají otcové zneužívatí svého postavení v rodině? V. 4.

Rodičům platí napomenutí: Vykonali-li jste málo pro vychování svých dětí, nevyučovali-li jste je trpělivě a u víře, abyste z nich vchovali lidi mravné a způsobilé pro nebe, oloupili jste je o jejich práva. Vaše počínání způsobilo, že byla otřesena jejich důvěra k vám. Jste-li příliš přísní, panovační, tyranští, hněviví, vadící se a naklonění všecko haněti, způsobuje to, že se vám odcizují. Popouzíte je k hněvu a často je zbavujete odvahy; přitahujete je spíše k sobě. Láska plodí opět lásku, přichylnost vyvolává znovu přichylnost. Těhož ducha, jakého vy projevujete svým dětkám, budou zjevovatí ony vám.

15. Co se požaduje od křesťanského služebníka a křesťanské služebné? V. 5. 6.

16. Nač mají pamatovatí? V. 7. 8.

17. Jak se má zaměstnavatel chovatí ke svým podřízeným? V. 9.

13. úkol — 21.—27. června

Duchovní odění

1. K čemu nabádá apoštol Pavel své bratry?

Efez. 6, 10.

2. Proč musíme býti dobře vyzbrojeni? V. 11. 12.

Duchovní odění jest celá souprava obranných zbraní proti satanu, jimiž Bůh člověka vyzbrojuje. Pavel za své žalární vazby, trvající dvě léta, vidával každého dne římské vojíny v plné výzbroji, jež se skládala z náprsního krupnice, pásu, dobré obuvi, přilby, štítu a meče. — Kdo si obléká brnění Boží a každého dne věnuje nějaký čas mod-

litbě a zpytování Slova Božího, nabude spojení s nebesy a jeho vliv na okolí bude tak působivý, že lidé se obrátí k Spasiteli.

3. Kdy jedině můžeme zdolatí nápor satana?

V. 13.

Křesťan musí býti vždy připraven na dni zlé a temné, kdy satan se zvláště snaží lidi oklamávati, sváděti a přiváděti do záhuby. Musí býti vždy bdělý, jsa hotov každé chvíle uposlechnouti rozkazů Božích.

4. Které tři části duchovní výzbroje uvádí apoštol jako první? V. 14. 15.

5. Co je zvláště zdůrazněno? V. 16.

›Nade všecko.« Štít kryje a chrání celou postavu bojovníkovu. Štítem víry je Pán Ježíš Kristus, který při útoku nepřítele lidských duší — satana — kryje nás svou osobou.

6. Jmenuj poslední dvě části duchovní výzbroje!

V. 17.

›Lebkou spasení« je znázorněna naše naděje, že budeme spaseni: 1. Tes. 5, 8.

›Meč Duchů« Slovo Boží je meč dvousočný. Zjevuje usmrcujícího nepřítele — hřích, a je-li správně používán, ničí moc hříchu. Je to Slovo, které dal Duch Boží, Duch, který působí na srdce hříšníků, aby se obrátili k Bohu. S tímto Slovem musíme jíti vpřed, abychom zachraňovali duše pro Krista. — Ale musíme tohoto meče používatí též sami pro sebe, abychom jím očistili naše duše od všech tělesných prostopášností, žádostí a vášní. Smýšlení, které se oddává lehkomyšlnosti, musí býti změněno... Naše úsilí, naše sebezapírání a naše stálost musí býti úměrné k vysokému cíli, k němuž se ubíráme.

7 Na čem zvláště je závislé naše vítězství v boji s hříchem? V. 18.

8. Proč se měli věřící modlití také za apoštola Pavla? V. 19.
9. Jak líčí své postavení? V. 20.
10. Jak chtěl Pavel Efezské přesněji poučiti o svém stavu a povzbuditi je? V. 20. 21.
11. Jakým přáním ukončil Pavel svůj list? V. 23. 24.

»Pokoj a milost.« Tento list, podivuhodně bohatý, plný světla a požehnání Božího, započiná přáním milosti i pokoje od Boha, Otce našeho, a Pána Ježíše Krista, a končí opět přáním pokoje a milosti od Všemohoucího. Tato slova ukazují nám opět a opět, jak nevystihlé je bohatství lásky Boží.

VÝCHOD A ZÁPAD SLUNCE

podle nynějšího letního času

DUBEN			KVĚTEN			ČERVEN		
	Východ	Západ		Východ	Západ		Východ	Západ
1 S	6.39	18.30	1 P	5.38	20.17	1 P	4.56	20.59
2 Č	6.37	19.32	2 S	5.36	20.19	2 Ú	4.56	21.00
3 P	6.34	19.34	3 N	5.34	20.20	3 S	4.55	21.01
4 S	6.32	19.35	4 P	5.33	20.22	4 Č	4.54	21.02
5 N	6.30	19.37	5 Ú	5.31	20.23	5 P	4.54	21.03
6 P	6.28	19.38	6 S	5.29	20.25	6 S	4.53	21.04
7 Ú	6.26	19.40	7 Č	5.28	20.26	7 N	4.52	21.05
8 S	6.24	19.41	8 P	5.26	20.28	8 P	4.52	21.06
9 Č	6.22	19.43	9 S	5.24	20.29	9 Ú	4.52	21.06
10 P	6.20	19.45	10 N	5.23	20.31	10 S	4.51	21.07
11 S	6.17	19.46	11 P	5.21	20.32	11 Č	4.51	21.08
12 N	6.15	19.48	12 Ú	5.20	20.34	12 P	4.51	21.09
13 P	6.13	19.49	13 S	5.18	20.35	13 S	4.50	21.09
14 Ú	6.11	19.50	14 Č	5.17	20.37	14 N	4.50	21.10
15 S	6.09	19.52	15 P	5.15	20.38	15 P	4.50	21.10
16 Č	6.07	19.54	16 S	5.14	20.39	16 Ú	4.50	21.11
17 P	6.05	19.56	17 N	5.12	20.41	17 S	4.50	21.11
18 S	6.03	19.57	18 P	5.11	20.42	18 Č	4.50	21.12
19 N	6.01	19.59	19 Ú	5.10	20.44	19 P	4.50	21.12
20 P	5.59	20.00	20 S	5.09	20.45	20 S	4.50	21.12
21 Ú	5.57	20.02	21 Č	5.07	20.46	21 N	4.50	21.13
22 S	5.55	20.03	22 P	5.06	20.47	22 P	4.50	21.13
23 Č	5.53	20.05	23 S	5.05	20.49	23 Ú	4.51	21.13
24 P	5.51	20.06	24 N	5.11	20.50	24 S	4.51	21.13
25 S	5.49	20.08	25 P	5.03	20.51	25 Č	4.51	21.13
26 N	5.47	20.10	26 Ú	5.02	20.52	26 P	4.52	21.13
27 P	5.45	20.11	27 S	5.01	20.54	27 S	4.52	21.13
28 Ú	5.44	20.13	28 Č	5.00	20.55	28 N	4.52	21.13
29 S	5.42	20.14	29 P	4.59	20.56	29 P	4.53	21.13
30 Č	5.40	20.16	30 S	4.58	20.57	30 Ú	4.54	21.13
			31 N	4.57	20.58			